

Fuglelivet i Havmyran naturreservat sommeren 2002

4 – 2006

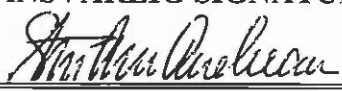
Rapport

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag
Miljøvernavdelingen

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag
Miljøvernavdelingen
Statens Hus
7468 Trondheim
Tlf. 73 19 90 00 Telefaks 73 19 91 01

Rapport

Nr. 4 - 2006

TITTEL	DATO
<i>Fuglelivet i Havmyran naturreservat, sommeren 2002</i>	<i>21. mars 2006</i>
FORFATTER/SAKSBEHANDLER	ANTALL SIDER
<i>Erik Torp</i>	<i>28</i>
ANSVARLIG SIGNATUR	OPPLAG
 <i>Stein-Arne Andreassen</i>	<i>100</i>
EKSTRAKT	
<i>Rapporten gir en oversikt over fuglelivet i Havmyran naturreservat i Hitra kommune sommeren 2002. Det ble registrert til sammen 53 fuglearter, hvorav 27 arter vannfugl. Det er anslått at nærmere 650 par vannfugl gjorde hekkforsøk i området sommeren 2002. Områdets kvantitative funksjon som hekkeområde for vannfugl vurderes som høy.</i>	

STIKKORD

KEYWORDS

<i>Havmyran naturreservat</i> <i>Fugletellinger</i> <i>Hitra kommune, Sør-Trøndelag fylke</i>	<i>Havmyran Nature Reserve</i> <i>Bird counting</i> <i>Hitra municipality, Sør-Trøndelag county</i>
---	---

ISBN 82-7540-188-7

Fuglelivet i Havmyran naturreservat, sommeren 2002

INNHold

1. INNLEDNING.....	2
2. METODE.....	2
2.1 Metode.....	2
2.2 Værforhold.....	2
2.3 Områdeavgrensning.....	3
3. RESULTATER OG DISKUSJON.....	4
3.1 Forekomst av fugl.....	7
3.2 Kommentarer til artslista.....	10
4. SAMMENDRAG.....	13
5. VEDLEGG.....	15
5.1 Rådata fra registreringene.....	15
6. LITTERATUR.....	25

1. INNLEDNING

Denne rapporten gir en oversikt over fuglelivet i Havmyran naturreservat sommeren 2002. Havmyran ble vernet som naturreservat i 1982 for å bevare et stort, representativt og urørt myr- og heilandskap med oseanisk flora og vegetasjon, og for å bevare et viktig våtmarksområde med en rik og interessant fuglefauna (Gjengedal 1994). Reservatet fikk Ramsarstatus i 2002. Verneområdet dekker et areal på 39 600 dekar og ligger i Hitra kommune.

Havmyran ligger 60 til 100 meter over havet og består av et variert og storslagent myrlandskap. Fjellgrunnen består vesentlig av grunnfjell (gneis og granitt), som er tungt forvitrelig og som danner et næringsfattig jordsmonn. De løse jordlagene består av myrdannelser, morener og sedimentære jordarter som ligger under den marine grensen. Havmyran har store sammenhengende flater av nedbørsmyr. Mellom myrområdene er det tallrike lave rabber og knauser med små daler. Vegetasjonen viser sterkt oseaniske trekk med forekomster av en rekke vestlige arter. Nedbørsmyrene dekker størst areal, men alle grader av rik myrvegetasjon forekommer. Hele området preges av tallrike bekker og næringsfattige dammer og vatn. Dette vannkomplekset utgjør nedbørsfeltet til Skumfosselva og Grytelva. Omkringliggende områder domineres av glissen furu- og blandingsskog. Verneområdet er fritt for tekniske inngrep.

Havmyran er undersøkt flere ganger tidligere med hensyn til fugleforekomster (Tveit 1968, Haftorn 1971, Folkestad 1977, Rygh 1978, Georg Bangjord pers. medd.). Det er derimot ikke gjennomført totalregistreringer av vannfugl i området tidligere. Dette er den første rapporten som beskriver fuglelivet over en hel hekkesesong. Erik Torp har skrevet rapporten.

2. METODE

2.1 Metode

I perioden 27. mai til 28. juli 2002 ble det gjennomført tre totaltellingene av Havmyran naturreservat, med til sammen 78 timer feltarbeid (tab. 1). Se tegnforklaring på side 15 for en oversikt over hvilke parametre som ble registrert under feltarbeidet.

Registreringsarbeidet ble utført av Erik Torp (ETO) og Morten Venås (MVE). Alette Sandvik deltok som feltassistent under registreringsarbeidet den 28. og 30. juni. Verneområdet ble delt inn i seks soner for å forenkle systematiseringen av registreringene, samt for enklere å kunne plukke ut de viktigste ornitologiske områdene. Se figur 1 for den geografiske inndelingen i soner. Feltarbeidet ble konsentrert mot myrområder og vannforekomster som var avmerket i topografisk kartserie M711.

Det ble benyttet to metoder i forbindelse med registreringene:

- Metode I: Linjetaksering. Ved bruk av linjetaksering ble samtlige soner befart til fots.
- Metode II: Punkttaksering. Det ble benyttet punkttaksering fra toppen av Ytre Leberget.

Teleskop med 20-60x forstørrelse og kikkert med 10x forstørrelse ble benyttet under samtlige takseringer.

2.2 Værforhold

Verneområdet er lite skjermet for fremherskende vindretninger. Det var liten til frisk bris under registreringsarbeidet i mai og juni, uten av det reduserte effektiviteten av feltarbeidet. For øvrig var det svært lite nedbør i Trøndelag sommeren 2002. Tørken forårsaket at mange små tjern på Havmyran tørket ut i løpet av sommeren. Dette førte også til at det ble lettere å ferdes i myrområdene.

2.3 Områdeavgrensning

Det undersøkte området omfattet hele naturreservatet. Det ble foretatt tre linjetakseringer og en punkttaksering i sone 1a, 2b og 3b. I sone 1b og 2a ble det foretatt tre linjetakseringer og to punkttakseringer. Det ble foretatt tre linjetakseringer og tre punkttakseringer i sone. Sonene ble undersøkt i den rekkefølgen nummereringen i tabellen viser (jf. dekningsgrad).

Tabell 1. Oversikt over besøksdatoer, tidsrom, effektiv observasjonstid, observasjonsforhold, dekningsgrad, metodebruk og observatører.

Dato	Tidsrom	Effektiv obs. tid	Observasjonsforhold	Dekningsgrad	Metode	observatør
27. mai 2002	13.00 – 21.00	8 t	Middels	1a,1b	I	ETO,MVE
28. mai 2002	03.00 – 07.00	4 t	Gode	1b,2b,3a,3b	II	ETO
28. mai 2002	13.00 – 22.00	9 t	Middels	2a,2b	I	ETO,MVE
29. mai 2002	00.10 – 01.10	1 t	Gode	1a,1b,2a,3a	II	ETO
29. mai 2002	06.00 – 14.00	8 t	Middels	3a,3b	I	ETO,MVE
28. juni 2002	12.30 – 21.30	9 t	Gode	1a,1b	I	ETO,MVE
29. juni 2002	00.10 – 01.10	1 t	Gode	3a	II	ETO
29. juni 2002	11.00 – 22.00	9 t	Gode	2a,2b	I	ETO,MVE
30. juni 2002	00.30 – 01.30	1t 30 min	Gode	2a	II	ETO
30. juni 2002	08.00 – 13.00	5 t	Gode	3a,3b	I	ETO,MVE
26. juli 2002	13.30 – 20.00	6 t 30 min	Gode	1a,1b	I	ETO,MVE
27. juli 2002	11.00 – 22.00	11 t	Gode	2a,2b	I	ETO,MVE
28. juli 2002	07.00 – 12.00	5 t	Gode	1a,1b,2a,3a,3b	I	ETO,MVE
Sum	00.10 – 22.00	78 timer				

3. RESULTATER OG DISKUSJON

Det ble registrert til sammen 53 fuglearter i løpet av undersøkelsesperioden fra 27. mai til 28. juli (tabell 3 og 4). Av disse var 27 arter vannfugl. Det var middels til høy tetthet av hekkende vannfugl i området. De sentrale myrområdene på Havmyran hadde høy tetthet av hekkende vannfugl mens de omkringliggende myrområdene ble vurdert til å ha middels tetthet av hekkende vannfugl. Områdets kvantitative funksjon som hekkeområde for vannfugl ble sammenlagt vurdert til høy.

Til sammen ble det registrert mellom 549 og 644 par vannfugl. Trolig gjorde nærmere 650 par hekkforsøk dette året. Av disse utgjorde lommer og ender 64 til 87 par, vadefuglene 376 til 424 par og måkene 109 til 133 par. De viktigste områdene for hekkende vannfugl var de sentrale myrområdene (sone 1b, 2a, 2b og 3b). Det bør nevnes at de nærliggende områdene rundt de store koloniene av fiskemåke, gråmåke og svartbak, hadde de høyeste tetthetene av hekkende lommer, ender og vadefugl. Måkekoloniene hadde åpenbart en beskyttende effekt mot rovfugl og kråkefugl. Det ble også registrert høyere hekkesuksess hos vann- og vadefuglene i dette området sammenlignet med de omkringliggende områdene.

Påviste hekkende vannfuglarter var smålom, storlom, krikkand, stokkand, kvinand, siland, laksand, heilo, myrsnipe, enkeltbekkasin, småspove, rødstilk, strandsnipe, tyvjo, fiskemåke, gråmåke og svartbak. Arter som hadde spesielt tette bestander blant andeartene var krikkand, kvinand og siland. Antall gressender ble trolig underestimert på grunn av at en høy andel vatn i området var gjengrodd av siv og gress. Til tross for at det verken var store trær eller rugeholker i området, var kvinanda en av de tre mest tallrike andeartene på Havmyran. Arten hekket spredt og under naturlige betingelser over hele området. Naturlige jordhuler i torvkantene rundt tjern ble benyttet som reirplasser. Blant vadefuglene var det heilo, rødstilk og småspove som hadde spesielt tette bestander. Arter som hadde tette bestander blant måkeartene var fiskemåke og gråmåke. Spesielt bør gråmåkekolonien på minimum 50 par sentralt på Havmyran fremheves som en sjeldenhet i fylket. Fravær av rødrev gir trolig grunnlag for slike kolonidannelser.

Det bør også nevnes at smålom og myrsnipe som er fåtallige arter i denne regionen, hekket tallrikt på Havmyran. Trolig har Havmyran fylkets tetteste bestander av disse to artene. En sjelden ikke-hekkende art som ble registrert var storjo.

Vannfuglarter som trolig hekket, men som ikke ble påvist hekkende var trane, sandlo og storspove. Artene ble registrert i potensielle hekkeområder. Havmyran ble også benyttet om sommeren av en del ikke-hekkende vannfugl. Ikke-hekkende arter som periodevis hadde tilhold i verneområdet i hekkesesongen, og som trolig hekket i nærområdet var gråhegre, grågås, toppand og vipe. Registreringene antyder at samtlige soner var viktige for ikke-hekkende vannfugl i hekkesesongen.

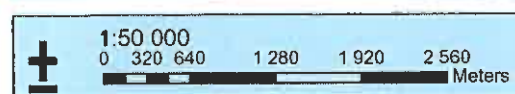
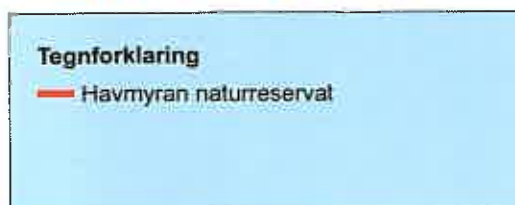
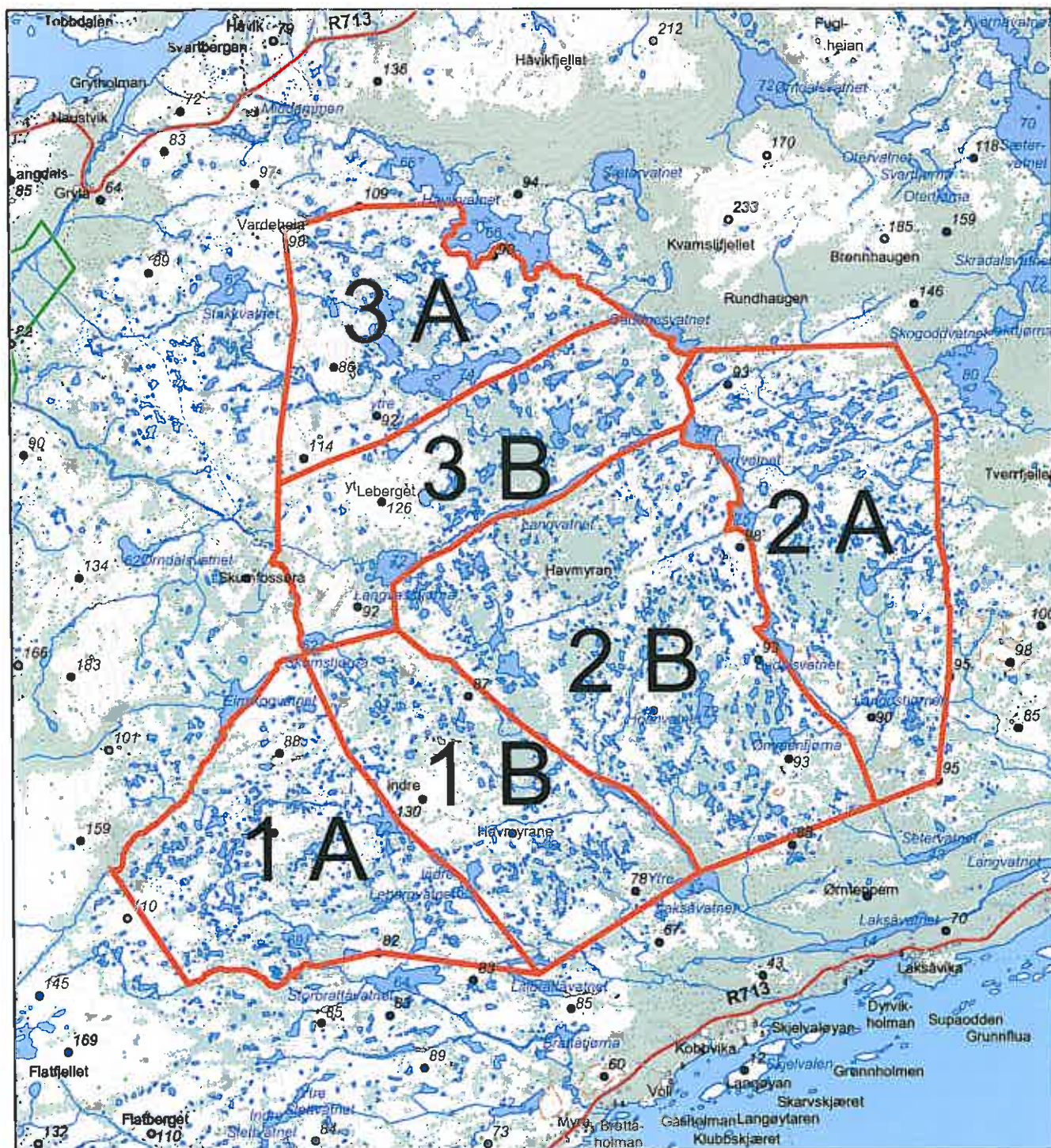
Under feltarbeidet ble det ikke vektlagt registrering av spurvefugl. Det ble for eksempel ikke prioritert registrering av sangaktivitet hos spurvefugl i morgentimene. På grunn av dette ble trolig spurvefuglbestandene i området noe underestimert. Det var lite skog innen reservatgrensene. Dette førte naturlig nok til et begrenset artsutvalg blant spurvefuglene. Likevel ble det registrert fem hekkende arter og 12 trolig hekkende spurvefuglarter. En art som hadde svært høy tetthet var heippiplerke. Av rovfugl ble tårnfalk påvist hekkende, mens dvergfalk høyst sannsynlig hekket i området. Havørn, ravn og kråke frekventerte Havmyran regelmessig på næringssøk.

Innen det undersøkte området ble det registrert seks fuglearter som står oppført på den nasjonale rødlisten (DN 1999). Av disse er to arter oppført som "sjelden" (R), tre arter er oppført som "hensynskrevende" (DC) og en art er oppført som "bør overvåkes" (DM). Det ble i tillegg registrert ytterligere fire arter som er oppført som ansvarsarter (tabell 2).

Tabell 2. Tabellen viser norsk artsnavn, latinsk artsnavn og nasjonal status for de sårbare artene som ble registrert innen det undersøkte området. Inndelingen følger DN (1999).

Norsk artsnavn	Latinsk artsnavn	Nasjonal status
Kongeørn	<i>Aquila chrysaetos</i>	Sjelden (R)
Sangsvane	<i>Cygnus cygnus</i>	Sjelden (R)
Havørn	<i>Haliaeetus albicilla</i>	Hensynskrevende (DC/A)
Smålom	<i>Gavia stellata</i>	Hensynskrevende (DC)
Storlom	<i>Gavia arctica</i>	Hensynskrevende (DC)
Trane	<i>Grus grus</i>	Bør overvåkes (DM)
Siland	<i>Mergus serrator</i>	Ansvarsart (A)
Myrsnipe	<i>Calidris alpina</i>	Ansvarsart (A)
Rødstilk	<i>Tringa totanus</i>	Ansvarsart (A)
Svartbak	<i>Larus Marinus</i>	Ansvarsart (A)

I betraktning av Havmyrans størrelse og beliggenhet, hadde området stor ornitologisk verdi. Både artsantall og individantall var høyt. Verneområdets viktigste funksjon i hekkesesongen var betydningen som hekkeområde for vannfugl. Det ble gjennomført mange registreringer og verneområdet ble regelmessig besøkt gjennom hele hekkesesongen. Som en følge av dette fanget registreringsarbeidet opp de ulike funksjonene verneområdet hadde for ulike fuglearter i den perioden. Resultatene fra denne undersøkelsen ble en god gjengivelse av hekkefuglfaunaen og øvrige forekomster av fugl i verneområdet.

Kartgrunnlag fra Norge digitalt / Geovekst

Figur 1
Geografisk inndeling i soner ved registrering av fugleliv i Havmyran naturreservat

Figur 1. Oversikt over Havmyran naturreservat.

3.1 FOREKOMST AV FUGL

I tabellen oppgis artens status og forekomst, antall konstaterte hekkende par, antall antatt hekkende par og maksimumstall. Forekomsten er vurdert ut fra størrelsen på verneområdet. Systematikken følger oppsettet i Norsk Fugleatlas (Gjershaug mfl. 1994).

Tegnforklaring

Status

- H - konstatert hekkende
- h - antatt hekkende
- S - regelmessig forekommende i hekkesesongen
- s - uregelmessig forekommende i hekkesesongen

Forekomst

- +
 - ++
 - +++
- enkeltindivid/fåtallig
- flere, spredt forekomst
- tallrik/vanlig

Hekking

- 1
 - 2-4
- et par konstatert hekkende
- to til fire par antatt hekkende

Maksimumstall

Totalt antall individer registrert i verneområdet i løpet av en totaltelling

Tabell 3. Skjematisk oversikt over registrerte vannfugler for alle seks soner.

Art	Status	Forekomst	Ant. hekkende par konstatert	Ant. hekkende par antatt	Maksimums-tall
Smålom	HS	+++	8	14-16	38
Storlom	HS	++	1	3-4	18
Gråhegre	s	+	-	-	7
Sangsvane	s	+	-	-	5
Gås sp.	s	+	-	-	-
Krikkand	HS	+++	7	8-13	43
Stokkand	HS	+++	9	9-11	55
Toppand	s	+	-	-	1
Kvinand	HS	+++	11	13-18	42
Siland	HS	+++	10	16-24	51
Laksand	Hs	+	1	1	1
Trane	hs	+	-	1	2
Sandlo	hs	+	-	1	1
Heilo	HS	+++	8	100-110	213
Vipe	s	+	-	-	1
Myrsnipe	HS	+++	3	55-65	120
Enkeltbekkasin	HS	+++	1	26-39	34
Småspove	HS	+++	19	65-70	138
Storspove	hs	+	-	1	3
Rødstilk	HS	+++	5	120-130	235
Strandsnipe	HS	++	1	7	12
Tyvjo	HS	+++	6	14-17	50
Storjo	s	+	-	-	1
Fiskemåke	HS	+++	20	36-45	106
Gråmåke	HS	+++	20	50-60	221
Svartbak	HS	+++	4	9-11	48
Terne sp.	s	+	-	-	1

Tabell 4. Skjematisk oversikt over registrerte fugler, unntatt vannfugl.

Art	Status	Forekomst	Ant. hekkende par konstatert	Ant. hekkende par antatt	Maksimums- tall
Havørn	S	++	-	-	4
Kongeørn	s	+	-	-	1
Tårnfalk	HS	+	1	1	2
Dvergfalk	hs	+	-	1	1
Lirype	HS	+++	6	10-12	37
Orrfugl	s	+	-	-	0
Gjøk	hs	++	-	2	8
Heipiplerke	HS	+++	2	130-140	301
Linerle	hs	+	-	1	1
Rødstjert	hs	+	-	1	1
Steinskvett	HS	+++	3	12-14	29
Ringtrost	hs	+	-	1	2
Svarttrost	hs	+	-	1	1
Gråtrost	hs	++	-	2	5
Rødvingetrost	HS	++	-	4-5	7
Løvsanger	hs	++	-	2-3	5
Gråfluesnapper	hs	+	-	1	1
Granmeis	HS	++	-	5-6	15
Kjøttmeis	hs	+	-	1	1
Varsler	hs	+	-	1	1
Kråke	S	+++	-	-	17
Ravn	S	+++	-	-	19
Bjørkefink	HS	++	-	3-4	11
Bergirisk	hs	+	-	1	2
Gråsisik	hs	++	-	1-2	7
Sivspurv	hs	++	-	2	5

3.2 KOMMENTARER TIL ARTSLISTA

Smålom *Gavia stellata*

Regelmessig og vanlig forekommende i hekkesesongen. **Hekking:** Vanlig hekkefugl. Høyst sannsynlig gjorde mellom 14 og 16 par hekkeforsøk i verneområdet. Arten hekket spredt over hele området, men hadde størst tetthet i de sentrale myrområdene. Havmyran har trolig en av de tetteste forekomstene av smålom i fylket. **Maksimumstall:** Til sammen 38 voksne individer ble registrert i verneområdet under totaltellingen i mai.

Storlom *Gavia arctica*

Regelmessig og fåtallig forekommende i hekkesesongen. **Hekking:** Fåtallig hekkefugl. Høyst sannsynlig gjorde mellom tre og fire par hekkeforsøk i verneområdet. **Maksimumstall:** Til sammen 17 voksne individer og en ungfugl (1K) ble registrert i verneområdet under totaltellingen i juli.

Gråhegre *Ardea cinera*

Regelmessig og fåtallig forekommende. Ingen indikasjoner på hekking. Området så ut til å ha en viktig funksjon innen furasjering for arten. **Maksimumstall:** Til sammen syv voksne individer ble registrert i verneområdet under totaltellingen i mai.

Sangsvane *Cygnus cygnus*

Uregelmessig og fåtallig forekommende i hekkesesongen. En registrering foreligger. Fem individer ble registrert i sone 1b den 27. mai.

Gås sp *Anser/Branta sp.*

Fjær som høyst sannsynlig stammet fra grågås ble registrert i sone 1a den 27. mai. Havmyran benyttes trolig som rasteplass i trekketidene.

Krikkand *anas crecca*

Regelmessig forekommende og tallrik i hekkesesongen. En av de tre mest tallrike andeartene i området. **Hekking:** Vanlig hekkefugl. Høyst sannsynlig gjorde mellom åtte og 13 par hekkeforsøk i verneområdet. Arten hekket spredt over hele området. **Maksimumstall:** Til sammen 43 individer, derav fire kull på til sammen 27 unger ble registrert i verneområdet under totaltellingen i mai.

Stokkand *Anas platyrhynchos*

Regelmessig forekommende og vanlig gjennom hele hekkesesongen. **Hekking:** Vanlig hekkefugl. Høyst sannsynlig gjorde mellom ni og 11 par hekkeforsøk i verneområdet. Arten hekket spredt over hele området. **Maksimumstall:** Til sammen 55 individer, derav syv kull ble registrert i verneområdet under totaltellingen i juli.

Toppand *Aythya fuligula*

Uregelmessig og fåtallig forekommende i hekkesesongen. En registrering foreligger. En hunn ble registrert i sone 2b den 27. juli.

Kvinand *Bucephala clangula*

Regelmessig forekommende og tallrik gjennom hele hekkesesongen. En av de tre mest tallrike andeartene i området. **Hekking:** Vanlig hekkefugl. Høyst sannsynlig gjorde mellom 11 og 18 par hekkeforsøk i verneområdet. Arten hekket spredt og under naturlige betingelser over hele området. Det ble ikke registrert trær med rugeholker i området. Derimot ble det registrert tallrike jordhuler i høye torvkanter rundt mange av tjernene sentralt på Havmyran. Arten benyttet disse naturlige hulene

som reirplasser. **Maksimumstall:** Til sammen 43 individer, derav 25 unger ble registrert i verneområdet under totaltellingen i juni.

Siland *Mergus serrator*

Regelmessig forekommende og tallrik gjennom hele hekkesesongen. En av de tre mest tallrike andeartene i området. **Hekking:** Vanlig hekkefugl. Høyst sannsynlig gjorde mellom 16 og 24 par hekkeforsøk i verneområdet. Arten hekket spredt over hele området. **Maksimumstall:** Til sammen 51 individer, derav 43 unger ble registrert i verneområdet under totaltellingen i juli.

Laksand *Mergus merganser*

Uregelmessig forekommende og fåtallig gjennom hele hekkesesongen. **Hekking:** Fåtallig hekkefugl. En registrering foreligger. En engstelig hunn ble registrert i sone 1a den 28. juni.

Trane *Grus grus*

Uregelmessig forekommende og fåtallig gjennom hele hekkesesongen. To registreringer foreligger. **Hekking:** Fåtallig trolig hekkefugl. Et voksent individ ble registrert i sone 1b den 27. mai og to voksne individer med brune rygger (hekkeindikasjon) ble registrert i samme sone 26. juli. Trolig gjorde et par hekkeforsøk i nærliggende skoglandskap ved Havmyran.

Sandlo *Charadrius hiaticula*

Uregelmessig og fåtallig forekommende i hekkesesongen. **Hekking:** Fåtallig trolig hekkefugl. En registrering foreligger. Et individ ble registrert i sone 3b den 30. juni.

Heilo *Pluvialis apricaria*

Regelmessig forekommende og svært tallrik gjennom hele hekkesesongen. En av de tre mest tallrike vadefuglartene i området. **Hekking:** Vanlig hekkefugl. Høyst sannsynlig gjorde mellom 100 og 110 par hekkeforsøk i verneområdet. Arten hekket tallrikt over hele området. **Maksimumstall:** Til sammen 241 voksne individer ble registrert i verneområdet under totaltellingen i juni.

Vipe *Vanellus vanellus*

Uregelmessig og fåtallig forekommende i hekkesesongen. En registrering foreligger. Et individ ble registrert i sone 3a den 29. mai.

Myrsnipe *Calidris alpina*

Regelmessig forekommende og tallrik gjennom hele hekkesesongen. **Hekking:** Vanlig hekkefugl. Høyst sannsynlig gjorde mellom 55 og 65 par hekkeforsøk i verneområdet. Arten hekket vanlig over hele området, men hadde størst tetthet i de sentrale myrområdene. Havmyran har trolig en av de tetteste forekomstene av myrsnipe i fylket. **Maksimumstall:** Til sammen 129 voksne individer ble registrert i verneområdet under totaltellingen i juni.

Enkeltebekkasin *Gallinago gallinago*

Regelmessig og vanlig forekommende i hekkesesongen. **Hekking:** Vanlig hekkefugl. Det ble registrert mellom 26 og 39 territorier i verneområdet. Arten ble registrert spredt over hele området. **Maksimumstall:** Til sammen 35 voksne individer ble registrert i verneområdet under totaltellingen i juni.

Småspove *Numenius phaeopus*

Regelmessig forekommende og svært tallrik gjennom hele hekkesesongen. En av de tre mest tallrike vadefuglartene i området. **Hekking:** Vanlig hekkefugl. Høyst sannsynlig gjorde mellom 65 og 70 par hekkeforsøk i verneområdet. Arten hekket tallrikt over hele området, men med størst konsentrasjon i

de sentrale myrområdene på Havmyran. **Maksimumstall:** Til sammen 140 voksne individer ble registrert i verneområdet under totaltellingen i juni.

Storspove *Numenius arquata*

Uregelmessig og fåtallig forekommende i hekkesesongen. **Hekking:** Fåtallig trolig hekkefugl. To registreringer foreligger. Sangaktivitet ble registrert fra et individ nattetid den 28. mai og et par ble registrert i sone 2b samme dag. Høyst sannsynlig gjorde et par hekkeforsøk i sone 2b.

Rødstilk *Tringa totanus*

Regelmessig forekommende og svært tallrik gjennom hekkesesongen. En av de tre mest tallrike vadefuglartene i området. **Hekking:** Vanlig hekkefugl. Høyst sannsynlig gjorde mellom 120 og 130 par hekkeforsøk i verneområdet. Arten hekket tallrikt over hele området, men hadde størst tetthet i de sentrale myrområdene. **Maksimumstall:** Til sammen 260 voksne individer og tre unger (1K) ble registrert i verneområdet under totaltellingen i juni.

Strandsnipe *Actitis hypoleucos*

Regelmessig og fåtallig forekommende i hekkesesongen. **Hekking:** Fåtallig hekkefugl. Høyst sannsynlig gjorde syv par hekkeforsøk i verneområdet. Arten hekket fåtallig over hele området.

Maksimumstall: Til sammen 12 voksne individer ble registrert i verneområdet under totaltellingen i juni.

Tyvjo *Stercorarius parasiticus*

Regelmessig og fåtallig forekommende i hekkesesongen. **Hekking:** Fåtallig hekkefugl. Høyst sannsynlig gjorde mellom 14 og 17 par hekkeforsøk i verneområdet. Arten hekket mest konsentrert nært en stor fiskemåkekoloni i de sentrale myrområdene. **Maksimumstall:** Til sammen 52 voksne individer ble registrert i verneområdet under totaltellingen i juni.

Storjo *Stercorarius skua*

En registrering foreligger. En ungfugl ble registrert i sone 2b den 27. juli. Individet var trolig presset inn mot fastlandet av meget kraftig vestlig vind natt til 27. juli.

Fiskemåke *Larus canus*

Vanlig forekommende og tallrik i hekkesesongen. **Hekking:** Vanlig hekkefugl. Arten hekket i en stor koloni sentralt i området. I tillegg ble det registrert noen små kolonier i de omkringliggende områdene. Høyst sannsynlig gjorde mellom 36 og 45 par hekkeforsøk. **Maksimumstall:** Til sammen 112 voksne individer ble registrert i verneområdet under totaltellingen i juni.

Gråmåke *Larus argentatus*

Regelmessig forekommende og tallrik gjennom hele hekkesesongen. Den mest tallrike måkearten i området. **Hekking:** Vanlig hekkefugl. Høyst sannsynlig gjorde mellom 50 og 60 par hekkeforsøk i verneområdet. Arten hekket konsentrert i sentrale deler av Havmyran. Det ble registrert en liten koloni på fire par i sone 2a og en stor koloni på ca 50 par i sone 2b. **Maksimumstall:** Til sammen 228 voksne individer ble registrert i verneområdet under totaltellingen i juni.

Svartbak *Larus marinus*

Regelmessig forekommende og vanlig gjennom hele hekkesesongen. **Hekking:** Vanlig hekkefugl. Det ble registrert en svartbakkoloni like ved gråmåkekolonien i sone 2b. For øvrig hekket noen par spredt i det sentrale myrområdet. Høyst sannsynlig gjorde mellom ni og 11 par hekkeforsøk i verneområdet. **Maksimumstall:** Til sammen 48 voksne individer ble registrert i verneområdet under totaltellingen i juni.

Terne sp. *Sterna sp.*

Uregelmessig og fåtallig forekommende i hekkesesongen. En registrering foreligger. Et individ ble registrert nattestid i sone 2a den 28. mai.

4. SAMMENDRAG

Denne rapporten gir en oversikt over fuglelivet i Havmyran naturreservat i Hitra kommune sommeren 2002. Havmyran ble vernet som naturreservat i 1982 for å bevare et stort, representativt og urørt myr- og heilandskap med oseanisk flora og vegetasjon, og for å bevare et viktig våtmarks-område med en rik og interessant fuglefauna. Dette er den første rapporten som beskriver fuglelivet i området over en hel hekkesesong. I perioden 27. mai til 28. juli 2002 ble det gjennomført tre totaltelling av Havmyran naturreservat, med til sammen 78 timer feltarbeid. Det undersøkte området omfattet hele naturreservatet. Det ble benyttet både punkttaksering og linjetaksering i forbindelse med registreringene.

Havmyran ligger 60 til 100 meter over havet og består av et variert og storslagent myrlandskap. Reservatet dekker et areal på 39 600 dekar. Fjellgrunnen består vesentlig av grunnfjell, som er tungt forvitrelig og som danner et næringsfattig jordsmonn. Havmyran har store sammenhengende flater av nedbørsmyr. Mellom myrområdene er det tallrike lave rabber og knauser med små daler. Nedbørsmyrene dekker størst areal, men alle grader av rik myrvegetasjon forekommer. Hele området preges av tallrike bekker og næringsfattige dammer og vatn. Omkringliggende områder domineres av glissen furu- og blandingsskog. Verneområdet er fritt for tekniske inngrep.

Det ble registrert til sammen 53 fuglearter i løpet av undersøkelsesperioden fra 27. mai til 28. juli. Av disse var 27 arter vannfugl. Det var middels til høy tetthet av hekkende vannfugl i det undersøkte området. De sentrale myrområdene på Havmyran hadde høy tetthet av hekkende vannfugl mens de omkringliggende myrområdene ble vurdert til å ha middels tetthet av hekkende vannfugl. Områdets kvantitative funksjon som hekkeområde for vannfugl ble sammenlagt vurdert til høy.

Til sammen ble det registrert mellom 549 og 644 par vannfugl. Trolig gjorde nærmere 650 par hekketaksen dette året. Av disse utgjorde lommer og ender 64 til 87 par, vadefuglene 376 til 424 par og måkene 109 til 133 par. De viktigste områdene for hekkende vannfugl var de sentrale myrområdene (sone 1b, 2a, 2b og 3b). Det bør nevnes at de nærliggende områdene rundt de store koloniene av fiskemåke, gråmåke og svartbak, hadde de høyeste tetthetene av hekkende lommer, ender og vadefugl. Måkekoloniene hadde åpenbart en beskyttende effekt mot rovfugl og kråkefugl.

Påviste hekkende vannfuglarter var smålom, storlom, krikkan, stokkan, kvinand, siland, laksand, heilo, myrsnipe, enkeltbekkasin, småspove, rødstilk, strandsnipe, tyvjo, fiskemåke, gråmåke og svartbak. Arter som hadde spesielt tette bestander blant andeartene var krikkan, kvinand og siland. Til tross for at det verken var store trær eller rugeholker i området, var kvinanda en av de tre mest tallrike andeartene på Havmyran. Arten hekket spredt og under naturlige betingelser over hele området. Naturlige jordhuler i torvkantene rundt tjern ble benyttet som reirplasser. Blant vadefuglene var det heilo, rødstilk og småspove som hadde spesielt tette bestander. Arter som hadde tette bestander blant måkeartene var fiskemåke og gråmåke. Spesielt bør gråmåkekolonien på minimum 50 par sentralt på Havmyran fremheves som en sjeldenhet i fylket. Fravær av rødrev gir trolig grunnlag for slike kolonidannelser.

Smålom og myrsnipe er fåtallige arter i denne regionen, men hekket tallrikt på Havmyran. Trolig har Havmyran fylkets tetteste bestander av disse to artene.

Vannfuglarter som trolig hekket, men som ikke ble påvist hekkende var trane, sandlo og storspove. Havmyran ble også benyttet om sommeren av en del ikke-hekkende vannfugl. Ikke-hekkende arter som periodevis hadde tilhold i verneområdet i hekkesesongen, og som trolig hekket i nærområdet var gråhegre, grågåås, toppand og vipe. Registreringene antydte at samtlige soner var viktige for ikke-hekkende furasjerende, og rastende vannfugl i hekkesesongen.

Under feltarbeidet ble det ikke vektlagt registrering av spurvefugl. Det ble for eksempel ikke prioritert registrering av sangaktivitet hos spurvefugl i morgentimene. På grunn av dette ble trolig spurvefuglbestandene i området noe underestimert. Det var lite skog innen reservatgrensene. Dette førte naturlig nok til et begrenset artsutvalg blant spurvefuglene. Likevel ble det registrert fem hekkende arter og 12 trolig hekkende spurvefuglarter. En art som hadde svært høy tetthet var heippiplerke. Av rovfugl ble tårnfalk påvist hekkende, mens dvergfalk høyst sannsynlig hekket i området. Havørna ble sett regelmessig på Havmyran.

Innen det undersøkte området ble det registrert seks fuglearter som står oppført på den nasjonale rødlisten. Det ble i tillegg registrert ytterligere fire arter som er oppført som ansvarsarter.

I betraktning av Havmyrans størrelse og beliggenhet, hadde området stor ornitologisk verdi. Både artsantall og individantall var høyt. Verneområdets viktigste funksjon i hekkesesongen var betydningen som hekkeområde for vannfugl. Det ble gjennomført mange registreringer og verneområdet ble regelmessig besøkt gjennom hekkesesongen. Som en følge av dette fanget registreringsarbeidet opp de ulike funksjonene verneområdet hadde for ulike fuglearter i den perioden. Resultatene fra denne undersøkelsen ble en god gjengivelse av det artsspekteret som benyttet hele verneområdet gjennom hekkesesongen.

5. VEDLEGG

5.1 RÅDATA FRA REGISTRERINGENE

Systematikken følger oppsettet i Norsk Fugleatlas (Gjershaug mfl. 1994).

Tegnforklaringer til tabell 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12 og 13

ad = voksen	p = par
j = ungfugl av året/ungfugldrakt	sy = syngende/spillende
1k = ungfugl i sitt første kalenderår	t = trekker over området
2k = ungfugl i sitt andre kalenderår	r = reir
f = hunn	+ = oppført etter sifferet angir minimumsantall
ff = hunnfugl-farget individ	pull = dununge
m = hann	Eks. = ekskrementer
k = kull (siffer før k angir antall kull)	engst. = engstelig adferd til et hekkende individ
rugende = voksent individ på reir	2 egg = antall egg i reir
enslig = brukt om enslige 1K ungfugl	(10p) = vurdering av antall territorielle par i sonen

Tegnforklaringer til tabell 14

ad = voksen	m = hann
j = ungdyr av året	eks. = ekskrementer
f = hunn	

Tabell 5. Rådata fra telling av vannfugl i perioden 27. mai til 28. mai 2002.

Sone	1a	1b	2b	3a	3b	1b	2a	2b	2b
Dato	27.05.	27.05.	28.05.	28.05.	28.05.	28.05.	28.05.	28.05.	28.05.
Tidsrom	13.00-21.00	13.00-21.00	03.00-07.00	03.00-07.00	03.00-07.00	03.00-07.00	13.00-22.00	13.00-22.00	13.00-22.00
Observatør	ETO	MVE	ETO	ETO	ETO	ETO	ETO	ETO	MVE
Smålom	1p	5	5 (2p)	2p			1p		13 (5p)
Storlom	1p			1	2			1	3
Gråhegre		1							2
Sangsvane		5							
Gås sp.	fjær								
Krikkand	2f 9 pull	2 (1p)					2f, 14 pull		9 ad.ff, 4j
Stokkand		2					1p	Fjær	
Toppand									
Kvinand					1m				8
Siland	4m		1p, 1m	1p				1f	18
Laksand									
Trane		1							
Sandlo									
Heilo	4 (3p)	10 (4p)				1	16 (12p)	2	13 (5p)
Vipe									
Myrsnipe			1				3 (3p)		27 (10p)
Enkeltbekkasin	2m	6	1				1f, 4m		8
Småspove	1	31 (10p)	4			3		2	28 (12p)
Storspove			1						2
Rødstilk	4 (4p)	9 (3p)	4			5	25 (19p)		34 (15p)
Strandsnipe	2 (2p)						1f (på reir)		
Tyvjo		2 (mørk)			1 (mørk)	2 (parret)	1p	1	12 (5p)
Storjo									
Fiskemåke		17	19					6	32 (15p)
Gråmåke	1						7 (2p)		59ad, 4 2K
Svarbak	1								15 (7p)
Terne sp.			1						
Vannfugl tot.	34	91	39	7	4	11	79	13	281

Tabell 6. Rådata fra telling av vannfugl i perioden 29. mai til 28. juni 2002.

Sone	1b*	1a	1b	2a	3a	3a	3b	1a
Dato	29.05.	29.05.	29.05.	29.05.	29.05.	29.05.	29.05.	28.06.
Tidsrom	14.00-14.15	00.10-01.10	00.10-01.10	00.10-01.10	00.10-01.10	06.00-14.00	06.00-14.00	12.30-21.30
Observatør	ETO,MVE	ETO	ETO	ETO	ETO	ETO	MVE	ETO
Smålom					1p	1p	3	tomt reir
Storlom				1		1p		
Gråhegre	3						1	3
Sangsvane								
Gås sp.								
Krikkand							1	
Stokkand							3	
Toppand								
Kvinand					1f 8pull		2f, 6j	5f, 5 pull
Siland				1p	1p, 1m	1p, 1f, 2m	5	
Laksand								1f engst.
Trane								
Sandlo								
Heilo		1	2	2	2	22 (12p)	7 (3p)	16 (10p)
Vipe						1		
Myrsnipe						7m,6ind(7p)	8 (4p)	3
Enkeltebekkasin						6 (5p)	2	1
Småspove		2	2	1	1	7 (4p)	19 (8p)	
Storspove								
Rødstilk			2	2	2	29 (16p)	12 (6p)	14 (8 p)
Strandsnipe							1	1
Tyvjo						1p	1	
Storjo								
Fiskemåke							8 (4p)	
Gråmåke						1		3
Svarbak							1	2
Terne sp.								
Vannfugl tot.	3	3	6	8	19	90	80	54

*Skumfossøra

Tabell 7. Rådata fra telling av vannfugl i perioden 28. juni til 30. juni 2002.

Sone	1b	1b	3a	2a	2b	2a	2a	3b
Dato	28.06.	28.06.	29.06.	29.06.	29.06.	29.06.	30.06.	30.06.
Tidsrom	12.30-21.30	12.30-13.00	00.10-01.10	11.00-22.00	11.00-22.00	11.00-12.00	00.30-01.30	08.00-09.00
Observatør	MVE	ETO	ETO	ETO	MVE	ETO	ETO	ETO
Smålom	3		1p, 1ind	1 (på reir)	5p, 1ind, 3j, 2r(4egg)	2		1(territoriell)
Storlom	1		4		1	3	1p, 1ind	
Gråhegre								
Sangsvane								
Gås sp.								
Krikkand					2f, 2k:2j, 3j			
Stokkand					1			
Toppand								
Kvinand		1f		1f	7ad. ff, 11j (7 ensl.)	3	1f, 2pull	1j
Siland				1f	5ff	1f	2f	2ff
Laksand								
Trane								
Sandlo								
Heilo	35 (15p)	10 (4p)		28 (15p)	84 (40p)	6 (3p)		5
Vipe								
Myrsnipe	29 (10p)			9 (5p)	55 (25p)			2
Enkeltbekkasin	5	2m		1	5	3m		
Småspove	8 (4p)	1ad		2 (2p)	69 (32p)	5 (2p)		4
Storspove								
Rødstilk	42 (20p)	7 (3p)		27ad, 1 pull	92 (45p)	9		7
Strandsnipe				3p, 1pull				
Tyvjo	13 (3lys)			1p	21 (6p), 1r (2egg)			3
Storjo								
Fiskemåke	7 (2p)			3p	68 (30p)	13 (6p)		5
Gråmåke	18			7 (4p)	190 (50p)			
Svartbak	3	1			36 (10p)	2		2
Terne sp.								
Vannfugl tot.	164	22	7	93	666	47	8	32

Tabell 8. Rådata fra telling av vannfugl i perioden 28. juni til 27. juli 2002.

Sone	3a	3b	1a	1b	1b	2b	2a
Dato	30.06.	30.06.	26.07.	26.07.	26.07.	27.07.	27.07.
Tidsrom	08.00-13.00	08.00-13.00	13.30-20.00	13.30-20.00	13.30-14.00	11.00-12.00	11.00-22.00
Observatør	ETO	MVE	ETO	MVE	ETO	ETO	ETO
Smålom		1 ind, 1p,m 1j					4ad, 1 pull, 4 reir
Storlom	1p, 1ad.			2 ad 1 juv		2p	
Gråhegre		1				4ad	
Sangsvane							
Gås sp.							
Krikkand		1f, 3j	2f, 5juv			1ff	5 ad., 1 pull
Stokkand		2				2ff	
Toppand							
Kvinand	1 j	5j	3juv			1ff	2j, flyved
Siland	4f	3ff, 1f, 4j	1ff, 5juv			1ff	4adff, 24 j
Laksand							
Trane				2 (brune rygger)			
Sandlo		1					
Heilo	15	42 (20p)		1 (1k)		2ad	2
Vipe							
Myrsnipe	7	24 (10p)			1ad		
Enkeltbekkasin	5	13	1ad, 2juv		1ad		
Småspove	4	47 (22p)		3		12 (5p)	
Storspove							
Rødstilk	18 ad, 2 juv	44 (20p)	1	1		1ad	4
Strandsnipe	1p	1p			1ad		1
Tyvjo	2p	9 (2p)		2 (1p)	1p	1p	1
Storjo							
Fiskemåke	2p	9 (4p)		4 (1 1k)		2l	1
Gråmåke		10		2			1
Svartbak		2	1	2			
Terne sp.							
Vannfugl tot.	69	227	21	20	5	51	49

Tabell 9. Rådata fra telling av vannfugl i perioden 27. juli til 28. juli 2002.

Sone	2b	2a	3a	3b	3b	1b	1a
Dato	27.07.	28.07.	28.07.	28.07.	28.07.	28.07.	28.07.
Tidsrom	11.00-22.00	06.30-07.00	08.00-12.00	07.00-12.00	07.00-08.00	12.00-12.20	12.00-12.20
Observator	MVE	ETO, MVE	ETO	MVE	ETO	ETO, MVE	ETO, MVE
Smålom	13ad,5j (4p)		4 ind, 1 reir	1p, mlj	1P		1p
Storlom			11 ad.				
Gråhegre							
Sangsvane							
Gås sp.							
Krikkand	1			2	2j		
Stokkand	34 (5kull)			7 (2kull)	3ad,9j		
Toppand	1f						
Kvinand	4ad,ff, 18j			5j			
Siland	1ad,ff, 6j		1f, 8 j	2ff			
Laksand							
Trane							
Sandlo							
Heilo	2ad, 5j (1K)		4 ad, 2 j	2ad, 4j	1ad		
Vipe							
Myrsnipe		1					
Enkeltbekkasin	2					2	
Småspove	15p, 25j (1K)			4p, m7j	1p		
Storspove							
Rødstilk	5ad, 5j (1K)		3	3			
Strandsnipe		1	1	1			
Tyvjo	5p, 8j (1K)		2	2p, 3j			
Storjo	1K						
Fiskemåke	30ad., 32j (1K)		2	6ad, 3j			
Gråmåke	55ad, 29j (1K)		1	2			
Svartbak	11ad,7j (1K)			1			
Terne sp.							
Vannfugl tot.	340	2	39	63	19	2	2

Tabell 10. Rådata fra registreringer av øvrige fugler i perioden 27. mai til 28. mai 2002.

Sone	1a	1b	2a	3b	2a	2b	2b	1b
Dato	27.05.	27.05.	28.05.	28.05.	28.05.	28.05.	28.05.	28.05.
Tidsrom	13.00-21.00	13.00-21.00	03.00-07.00	03.00-07.00	13.00-22.00	13.00-22.00	13.00-22.00	03.00-07.00
Observatør	ETO	MVE	ETO	ETO	ETO	ETO	MVE	ETO
Havørn					1 ad		1 ad	
Kongeørn								
Tårnfalk								
Dvergfalk								
Lirype	fjær, ekskr	3ind, 15ekskr.					2ind, 60ekskr.	
Orrfugl								
Gjøk	1			1			1	
Heipiplerke	16	13	5		15	5	51(20p)	5
Linerle		1						
Rødstjert								
Steinskvett			3		4	3m		2
Ringtrost							1m	1
Svarttrost								
Gråtrost								
Rødvingetrost								
Løvsanger								
Gråfluesnapper								
Granmeis								
Kjøttmeis								
Varsler								
Kråke					1		7	
Ravn		3	1		1	1	4	
Bjørkefink								
Bergirisk		2						
Gråsisik								
Sivspurv		4						

Tabell 11. Rådata fra registreringer av øvrige fugler i perioden 29. mai til 28. juni 2002.

Sone	1b*	1a	1b	3a	3a	3b	1a	1b
Dato	29.05.	29.05.	29.05.	29.05.	29.05.	29.05.	28.06.	28.06.
Tidsrom	14.00-14.15	00.10-01.10	00.10-01.10	00.10-01.10	06.00-14.00	06.00-14.00	12.30-21.30	12.30-21.30
Observatør	ETO,MVE	ETO	ETO	ETO	ETO	MVE	ETO	MVE
Havørn					1 ad			
Kongeørn								
Tåmfalk					1p			1m
Dvergfalk							1	
Lirype		1m	1f			7ind,30ekskr.	fjær, ekskr	30 ekskr.
Ornfugl		sy.		sy.				
Gjøk	1				2	2		
Heipierke					38	18 (9p)	30	41 (20p)
Linerle								
Rødstjert								1m
Steinskvett					4		2	5 (2p)
Ringtrost								
Svarttrost	1							
Gråtrost	1							2
Rødvingetrost	3					1		5
Løvsanger	5						1 sy.	
Gråfluesnapper								
Granmeis								6 (1kull)
Kjøttmeis								1
Varsler								
Kråke					1	5	1	1
Ravn					3	6	4	1
Bjørkefink	3					1	1 sy.	5 (1kull)
Bergirisk								
Gråsisik								3
Sivspurv	1							

Tabell 12. Rådata fra registreringer av øvrige fugler i perioden 28. juni til 26. juli 2002.

Sone	1b	2a	2b	2a	3b	3a	3b	1a
Dato	28.06.	29.06.	29.06.	29.06.	30.06.	30.06.	30.06.	26.07.
Tidsrom	12.30-13.00	11.00-22.00	11.00-22.00	11.00-12.00	08.00-09.00	08.00-13.00	08.00-13.00	13.30-20.00
Observatør	ETO	ETO	MVE	ETO	ETO	ETO	MVE	ETO
Havørn		2 ad						1 (2k)
Kongeørn								
Tårnfalk							1m	
Dvergfalk								
Lirype			5ind,50ekskr.			2 ad, 11 j	3p,13j,31ekskr.	1ad, 7j
Orrfugl								
Gjøk								
Heipiplerke	8	52	83 (40p)	10	4	32	41 (20p)	5
Linerle								
Rødstjert								
Steinskvett	1	6	6 (3p)	3		4	1p	
Ringtrost								
Svarttrost							1m	
Gråtrost		2						
Rødvingetrost			2					
Løvsanger							3	
Gråfluesnapper		1 sy.						
Granmeis		5 sy.					4	
Kjøttmeis								
Varsler								
Kråke		1	11			2	1	
Ravn			6 (1 kull)			2	4	
Bjørkefink		2 sy.					3	
Bergirisk								
Gråsisik							4	
Sivspurv								

Tabell 13. Rådata fra registreringer av øvrige fugler i perioden 26. juli til 28. juli 2002.

Sone	1b	1b	2b	2a	2b	3a	3b	3b
Dato	26.07.	26.07.	27.07.	27.07.	27.07.	28.07.	28.07.	28.07.
Tidsrom	13.30-20.00	13.30-14.00	11.00-12.00	11.00-22.00	11.00-22.00	07.00-12.00	07.00-12.00	07.00-08.00
Observatør	MVE	ETO	ETO	ETO	MVE	ETO	MVE	ETO
Havørn	1 lk			1	1 ad			
Kongeørn							1 lK	
Tårnfalk							1m	
Dvergfalk					1f			
Lirype	4ind,30ekskr.		2ad, 8juv	1 ad, 6 juv	40 ekskr.		25 ekskr.	
Orrfugl								
Gjøk								
Heipiplerke	5	2	4	2	13	3	6	2
Linerle								
Rødstjert								
Steinskvett		2		1	3ad, 5j	2	3ad, 6j	
Ringtrost								
Svarttrost							1	
Gråtrost				1			4	
Rødvingetrost	2							
Løvsanger								
Gråfluesnapper								
Granmeis	3			2				
Kjøttmeis								
Varsler				1				
Kråke				1	2		2	
Ravn			1	2 ad, 2 juv	2	1	1	
Bjørkefink								
Bergirisk								
Gråsisik		1					3	
Sivspurv								

Tabell 14. Rådata fra registreringer av pattedyr og krypdyr i perioden 29. juni til 28. juli 2002.

Sone	1a	3a	3a	3b	2b	3b	1b
Dato	27.05.	29.06.	30.06.	30.06.	27.07.	28.07.	28.07.
Tidsrom	13.00-21.00	00.10-01.10	08.00-13.00	08.00-13.00	11.00-22.00	07.00-12.00	12.00-12.15
Observatør	ETO	ETO	ETO	MVE	MVE	MVE	ETO
Elg		1 ad. m	1 ad. m		2f, 4j		
Hare	ekskr.						
Hjort	ekskr.	ekskr.	ekskr.	ekskr.	ekskr.	ekskr.	ekskr.
Oter			1 ad.				
Huggorm	1			1 ad.			
Firfisle	1					1	2

6. LITTERATUR

- Direktoratet for naturforvaltning. 1999. Nasjonal rødliste for truede arter i Norge 1998. DN-rapport 1999-3: 1-162.
- Folkestad, A. O. 1977. Registreringer av ornitologisk viktige våtmarker i Norge. Miljøverndepartementet, 73 s (stensiltrykk).
- Gjengedal, E. 1994. Vern av biologisk mangfold. Tema: Myrreservatene. Oversikt over naturfaglig kunnskap II. Fylkesmannen i Sør-Trøndelag, miljøvernavdelingen, rapport 1994-9: 1-208.
- Gjershaug, J. O., Thingstad, P. G., Eldøy, S. & Byrkjeland, S. (red.) 1994: Norsk fugleatlas. Norsk Ornitologisk Forening, Klæbu. 552 s.
- Haftorn, S. 1971. Norges Fugler. Universitetsforlaget, Oslo. S. 248-250.
- Rygh, O. 1978. Ornitologiske undersøkelser på Havmyran, Hitra sommeren 1978. Rissa, 9 s. (stensiltrykk).
- Tveit, G. 1968. Ornitologiske observasjoner fra Hitra sommeren 1967. Fauna 21: 61-62.

Miljøvernnavd. i Sør-Trøndelag -

Rapporter utgitt fra 1990

1990	Rapport 1/90 Årsrapport VAR-seksjonen 1989	UTGÅTT	1991	Rapport 5/91 Overvåkning av 6 innsjøer/vassdrag i Sør-Trøndelag	
1990	Rapport 2/90 Mindre lakse- og sjørøttvassdrag i Sør-Trøndelag.	UTGÅTT	1991	Rapport 6/91 Spesialavfall i Sør-Trøndelag	
1990	Rapport 3/90 Miljøhensyn i jordbruksområdene	UTGÅTT	1991	Rapport 7/91 Store rovdyr i Sør-Trøndelag og jerven i Dovre/Rondane, 1991. Bestander, konflikter og tiltak.	
1990	Rapport 4/90 Hyttenes vannforsyning	FÅ EKS.	1992	Rapport 1/92 Natur- og friluftsverdier i Hofstadelvas nedbørfelt.	UTGÅTT
1990	Rapport 5/90 Registreringer av bjørn, jerv og ulv i Sør-Trøndelag i 1989	UTGÅTT	1992	Rapport 2/92 Overvåkning av lakseparasitten Gyrodactylus salaris i Sør-Trøndelag.	
1990	Rapport 6/90 En ornitologisk konsekvensanalyse av Rusasetvatnet i Ørland kommune, Sør-Trøndelag, etter nedtappingen		1992	Rapport 3/92 Utviklingen i elgstammen i Sør-Trøndelag	
1990	Rapport 7/90 Jerveforvaltningen i Dovre/Rondane-regionen		1992	Rapport 4/92 Tilstand og status for vann og vassdrag i Sør-Trøndelag (Rådgivende Biologer)	
1990	Rapport 8/90 De frivillige organisasjoner - Et potensiale i den lokale viltforvaltning?		1992	Rapport 5/92 Utkast til verneplan for sjøfugl i Sør-Trøndelag fylke	
1990	Rapport 9/90 Arealavrenning fra jordbruksareal	FÅ EKS.	1992	Rapport 6/92 Vurdering av drikkevannskildene i Sør-Trøndelag	
1990	Rapport 10/90 Elgmerkingprosjektet i Selbu og Tydal	FÅ EKS.	1993	Rapport 1/93 Avfallsplan for Sør-Trøndelag	
1990	Rapport 11/90 En analyse av det elvenære landskapet langs Orkla		1993	Rapport 2/93 Handlingsplan for oppgradering av avfallsplasser i Sør-Trøndelag	
1991	Rapport 1/91 Dovre/rondane jervregion. Årsrapport frå eit forvaltningssamarbeid mellom fylkesmennene i Sør-Trøndelag, Møre og Romsdal og Oppland.	UTGÅTT	1993	Rapport 3/93 Villrein og inngrep i Knutshø villreinområde	
1991	Rapport 2/91 Bjørn, jerv, ulv og gaupe i Sør-Trøndelag 1990	UTGÅTT	1993	Rapport 4/93 Vern av biologisk mangfold Tema: Myrreservatene	UTGÅTT
1991	Rapport 3/91 Årsrapport fra landbrukskontrollen 1990.	UTGÅTT	1994	Rapport 1/94 Steinsdalselva Natur-, kultur og friluftslivsverdier	
1991	Rapport 4/91 Strategisk plan 1991 - 1995 Virksomhetsplan 1991	UTGÅTT	1994	Rapport 2/94 Forurensningsundersøkelser i 12 vassdrag i Sør-Trøndelag	
			1994	Rapport 3/94 Hvem, hva, hvor i vassdragsforvaltningen	

1994	Rapport 4/94 Vern av biologisk mangfold Tema: Skogreservatene	UTGÅTT	1995	Rapport 5/95 Miljøvern i kommunene - delrapport Status og utfordringer	
1994	Rapport 5/94 Fylkesplan for utslipp til gode sjøresipienter		1995	Rapport 6/95 Resultatkontroll i 16 sidevassdrag til Orkla og Gaula	
1994	Rapport 6/94 Nasjonal registrering av verdifulle kulturlandskap - S-T fylke	UTGÅTT	1995	Rapport 7/95 Statusrapport om flora/vegetasjon og fauna i det foreslåtte verneområdet Forelhogna i Sør-Trøndelag	UTGÅTT
1994	Rapport 7/94 Vern av biologisk mangfold Tema: Våtmarkerreservatene og fuglefredningsområdene	UTGÅTT	1995	Rapport 8/95 Handlingsplan for friluftsliv i Sør-Trøndelag	FÅ EKS.
1994	Rapport 8/94 Vern av biologisk mangfold Tema: Myrreservatene Oversikt over naturfaglig kunnskap III Sølandet, Røros kommune	UTGÅTT	1996	(Rapport 1/96) Miljøtilstanden i Sør-Trøndelag	
1994	Rapport 9/94 Vern av biologisk mangfold Tema: Myrreservatene Oversikt over naturfaglig kunnskap II	UTGÅTT	1996	Rapport 2/96 Forvaltningsplan for moskus på Dovre	
1994	Rapport 10/94 Vern av biologisk mangfold Tema: Nasjonalparker, landskapsvernområder, plantefredningsområder og naturminner i S-T	UTGÅTT	1996	Rapport 3/96 Statusrapport for dyrelivet i det foreslåtte verneområdet på Dovrefjell i Oppdal kommune, Sør-Trøndelag	
1994	Rapport 11/94 Referat fra seminar om miljøkriminalitet og miljøsamarbeid		1996	Rapport 4/96 Trua arter i Sør-Trøndelag	
1994	Rapport 12/94 Vern av biologisk mangfold Tema: Myrreservatene Oversikt over naturfaglig kunnskap I		1996	Rapport 5/96 Nasjonal registrering av verdifulle kulturlandskap i Sør-Trøndelag Sluttrapport for Sør-Trøndelag	
1995	Rapport 1/95 Beitemarkssopp i seterlandskapet i Budalen, Midtre Gauldal, i 1994	UTGÅTT	1996	Rapport 6/96 Undersøkelser av beitemarkssopp, flora og vegetasjon i seterlandskapet i Dindalen, Unndalen, Vinstradalen og Åmotsdalen i Oppdal, Sør-Trøndelag i 1996.	
1995	Rapport 2/95 Seterlandskapet i Budalen og Endalen, Midtre Gauldal, Midt-Norge Kulturhistoriske og økologiske forhold i fjellets kulturlandskap	UTGÅTT	1997	Rapport 1/97 Slamplan for Sør-Trøndelag	
1995	Rapport 3/95 Elveoslandskap i Sør-Trøndelag fylke En statusrapport	UTGÅTT	1997	Rapport 2/97 Forvaltning og utnyttelse av tangforekomstene i Grandefjæra naturreservat, Ørland kommune.	
1995	Rapport 4/95 Vern av biologisk mangfold Tema: Våtmarksreservatene I Verneområdene i Gaulosen - oversikt over naturfaglig kunnskap	UTGÅTT	1997	Rapport 3/97 Statusrapport for kvartærgeologi, flora/vegetasjon og fauna i Stråsjøen-Prestøyen naturreservat og i det fore-slåtte verneområdet i Roltdalen.	UTGÅTT
			1997	Rapport 4/97 Forvaltningsplan for Hosensand landskapsvern- og plantefredningsområde, Leinslia naturreservat og Rønningen naturreservat.	
			1997	Rapport 5/97 Beredskap mot akutt forurensning - implementering av MOB-modellen og utarbeidelse av digitale miljøprioriteringskart	

1998	Rapport 1/98 Vannkvalitet i 5 mindre elver og 5 innsjøer i Sør-Trøndelag	2004	Rapport 1- 2004 Kultiveringsplan for vassdrag i Sør-Trøndelag Del II. Anadrome laksefisk
1998	Rapport 2/98 Vern av biologisk mangfold. Tema: Våtmarksverne- områdene II. Verneområdene i Froan - Oversikt over naturfaglig kunnskap.	2004	Rapport 2-2004 UTGÅTT Ferskvannsfisk – Problemarter i Sør-Trøndelag
1998	Rapport 3/98 FÅ EKS. Reanalyse av vegetasjon i Gaulosen naturreservat, Melhus kommune, 1998	2004	Rapport 3-2004 Evalueringsplan av Været landskapsvern- og dyrelivsfredningsområde, Bjugn kommune
1999	Rapport 1/99 Forvaltningsplaner for Apoteket naturreservat, Flå- Slipran naturreservat, Granøyen plantefredningsområde og Sjømyråsen naturreservat	2004	Rapport 4-2004 Faunistiske undersøkelser i Været landskapsvern- og dyrelivsfredningsområde, Bjugn kommune
1999	Rapport 2/99 Forvaltningsplan for Garbergmyra naturreservat, Meldal kommune	2005	Rapport 1-2005 Vern av Statskog SFs grunn. Områder i Sør-Trøndelag fylke.
1999	Rapport 3/99 Overvåkingsplan for ferskvannsfremkomster i Sør-Trøndelag	2005	Rapport 2-2005 Forvaltningsplan for Trollheimen landskapsvernområde
1999	Rapport 4/99 FÅ EKS. Reindriftens brukerrapport om Rolidalen	2005	Rapport 3-2005 Forslag - Sylan landskapsvernområde med Sankkjølen naturreservat
2000	Rapport 1/2000 FÅ EKS. Kultiveringsplan for vassdrag i Sør-Trøndelag Del I Innlandsfisk	2005	Rapport 4-2005 Brukerrapport Skardsfjella – Hyllingsdalen, Røros og Tydal kommuner
2000	Rapport 2/2000 Fuglelivet i seks våtmarksreservat i Sør-Trøndelag 1999 Gåstjønnan, Holtvatna og Hukkelvatna i Midtre Gauldal Nordre Snøfjellstjønn i Oppdal Slettebjønna i Rennebu Litjbumyra i Meldal	2005	Rapport 5-2005 Fuglelivet i tre verneområder i Sør-Trøndelag 2000. Bingsholmsråsa fuglefredningsområde i Åfjord, Grønningsbukta naturreservat og Strømmen fuglefredningsområde i Rissa
2001	Rapport 1/2001 Laksefisket i og rundt Trondheimsfjorden 1966 – 1997 Statistikk over sjø- og elvefisket illustrert ved figurer	2006	Rapport 1-2006 Forvaltningsplan for moskusstammen på Dovrefjell
2003	Rapport 1-2003 Ornitologiske registreringer i Ridalen, Røros kommune, våren og sommeren 2003.	2006	Rapport 2-2006 Forvaltningsplan for Gaulosen
2003	Rapport 2-2003 Naturfaglig statusrapport for Hyllingsdalen. Flora, fauna, geologi og vassdragsnatur i det foreslåtte verneområdet i Hyllingsdalen.	2006	Rapport 3-2006 Forslag til Skardsfjella – Hyllingsdalen landskapsvernområde med Viglåa. Lithrien, Tjerråa og Dyptjønna naturreservater, Røros og Tydal kommuner
2003	Rapport 3-2003 Naturfaglig statusrapport for Sylan. Flora og vegetasjon, fauna, geologi og landskap i det foreslåtte verneområdet i Sylan, Tydal kommune.	2006	Rapport 4-2006 Fuglelivet i Havmyran naturreservat, sommeren 2002
2003	Rapport 4-2003 Ornitologiske registreringer i det foreslåtte verneområdet i Sylan, Tydal kommune. Rapport fra kartleggingen sommeren 2003.		